

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ
főszerkesztő

X. évfolyam
275. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szombat, 1928. december 1.

A kormány bejelenti Mironescu külügyminiszter varsói útját

Az optáns-ügy és a román-magyar-lengyel viszony

A „Nagyvárad Estilap” e számának más helyén — herlini tudósítónk jelentése alapján — részletesen beszámolunk azokról a kombinációkról, amelyek a kelet-európai államoknak Franciaország égisze alatt való szövetségét célozzák. Ezeket a kombinációkat erősen alátámasztja az alábbi hír, amely a felhivatalos Rador Távirati Iroda tesz közzé. E hír szerint Mironescu külügyminiszter január elején Varsóba és onnan Prágába utazik. Ennek az utnak — hivatalos kommuniké szerint — főképpen udvariassági jelentősége van. Némelyek azonban arról beszélnék, hogy különleges diplo-

máciai fontossága lesz a külügyminiszter varsói útjának. Hír szerint, Varsó közvetlenül akar Románia és Oroszország között.

AZ OPTÁNS-ÜGY

sztintén beletartozik ezekbe a kombinációkba. Az angol diplomácia már régóta táradozik azon, hogy a két országnak ezt az elmérgesedett perét a békés kibontakozás útjára terelje. A küszöbön álló közvetlen tárgyalásoknak, amelyek Abbázában fognak lefolyni, ezért igen nagy jelentőségük van. Mint a Rador jelenti, Maniu Gyula miniszterelnök tegnap hosszú audiencián fogadta Rascanut, a volt athéni köve-

tet, aki tudvalevőleg az optáns ügy tárgyalására kiküldendő román delegáció elnöke lesz. Rascanu fontos instrukciókat kapott a miniszterelnöktől.

A BELPOLITIKAI HELYZET

a választási kampányon kívül a gazdasági problémák dominálják.

Popoviciu pénzügyminiszter és Burillianu, a jegybank kormányzója között tegnap részletes és beható tárgyalások folytak a német egyezmény pénzügyi részleteire vonatkozólag. Hivatalos körök megállapítják, hogy a kormány és bank között a legteljesebb az egyetértés.

volt szenátor, K. Balogh Ferenc Szalonta, Obláth Sándor, Zágonyi Dezső, Tunyoghy János, dr. Thury Kálmán, Baka Béla, Molnár János, Tunyoghy Lajos.

Ez uton értesítjük mindazokat, akik a szavazólapjaikat a rendes időben nem vették át, hogy mindennap jelentkezhetnek és megkapják az igazolványukat, de lehetőleg csak a délutáni órákban, mert délelőtt a választási igazolványokat kiosztó bizottság a rendes jelentkezőket intézi el.

A rendőrprefektúra felhívása a város lakosságához

Lapunk más helyén közöljük a gyulafehérvári nagygyűlés holnapi évfordulójának ünnepi programját. A rendőrprefektúra ezzel kapcsolatban felhívja a város lakóit, hogy az egyesületi ünnep holnapi évfordulójára, lobogózzák fel a várost, a kereskedők díszítsék fel kirakatukat, ma, pénteken este 8 és 9 óra közt pedig, a mikor a fáklydsmenet felvonul, mindenki világítsa ki lakása ablakait.

VAISZLOVICH EMIL ADÓJA

Ma tárgyalta a Tábla Vaiszlovich Emil felfolyamodását a rája kivetett adó miatt. Az adó-kivető bizottság 2.400.000 lejben állapította meg az összjövedelmet a tavalyi 1.300.000 lejjel szemben. A Tábla Soós István dr. félőrs érvéle után helyet adott a felfolyamodásnak és utasította a törvényszéket az adó-kivetés újból való tárgyalására.

A NATURALIZÁLT POLGÁROK ISMÉT KAPHATNAK ROMÁN UTLEVELET

Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt a liberális kormány rendeletet adott ki, melyben eltiltotta az illetékes hatóságokat attól, hogy a naturalizált állampolgároknak román utlevelet állítsanak ki.

Bianu Jenő dr. a sziguranca országos alvezérigazgatója most közölte, hogy

a belügyminiszterium a honosítottak részére újból állít ki utlevelet.

Ezeknek az utleveleknek a kiállítására az alsóbb hatóságok nincsenek jogosítva.

Dr Pop Szevér, Biharmegye delegált alispánja ma átvette hivatalát

A kormányváltás alkalmával tudvalevőleg Tempeleán Dezső alispánt felementették állásától. Helyére dr Pop Szevér tenkei főszolgabíró delegálták, aki régi

közigazgatási ember és a biharmegyei román nemzeti paraszt párt tagja. A delegációról szóló hivatalos értesítés most érkezett le a vármegye prefektusához. Dr

Pop Szevér ma délelőtt tíz órakor ünnepélyes keretek között átvette hivatalát és működését azonnal megkezdte.

A Magyar Párt propaganda gyűlései

Minthogy eddig nem közölték pontosan a Magyar Párt gyűléseinek sorrendjét, itt adjuk egész pontossággal és hitelességgel ezt a sorrendet. Nem lehetetlen, hogy egyetlenegy gyűlés, a margittai fog változást szenvedni, de ezt közölni fogjuk:

November 30-án: Hegyközpályiban délelőtt 10 órakor, Hegyközesatárban délután 2 órakor, Siteren délután 4 órakor.

December 1-én: Szent-Jánoson délelőtt 10 órakor, Borsközségben délelőtt 12 órakor, Kisszántón délután 2 órakor, Nagyszántón délután 4 órakor.

December 2-án: Nagyvárad d. e. fél 11 órakor, Bihardiószegegen délelőtt 11 órakor, Anton délelőtt 10 órakor, Tamásdán délután 3 órakor, Nagyszalontán d. u. 3 órakor.

December 3-án: Mezőbaj községben délelőtt 10 órakor, Árpádon délután 3 órakor, Erdő-

gyarakon délután 4 órakor.

December 4-én: Fugyiban d. e. 10 órakor, Fugyivásárhelyen délelőtt 11 órakor, Telegden d. e. 12 órakor, Pósalakán délután 3 órakor, Mezőtelkiben d. u. 4 órakor.

December 5-én: Pusztajlakon délelőtt 10 órakor, Örvénden d. e. 11 órakor, Elesden d. u. 3 órakor, Réven délután 5 órakor.

December 6-án: Belényes délelőtt 11 órakor, Székelyhid délelőtt 11 órakor.

December 7-én: Szalárd délelőtt 10 órakor, Hegyközszentimre délelőtt 12 órakor, Szentjobb délután 3 órakor, Poklos-telek délelőtt 10 órakor, Micske délelőtt 12 órakor, Tóti délután 3 órakor.

December 8-án: Margitta d. e. 10 órakor, Monospetri délelőtt 12 órakor, Berettyószéplak délután 3 órakor, Albis község délelőtt 10 órakor, Bogyszló délelőtt 12 órakor, Apátkeresz-

tur délután 2 órakor, Vedresábrány délután 4 órakor.

December 9-én: Nagyvárad d. e. fél 11 órakor, Bélfenyér d. e. 10 órakor, Gyanta délelőtt 12 órakor, Tenke délután 3 órakor, Nagyszalonta délután 3 órakor.

December 10-én: Köröstarján délelőtt 10 órakor, Ujpalota d. e. 12 órakor, Váradles délután 3 órakor, Paptamási délelőtt 10 órakor, Biharvajda délelőtt 12 órakor, Félegyháza délután 3 órakor.

December 11-én: Váradszőlős délelőtt 10 órakor, Váradszentmárton délelőtt 12 órakor, Hegyközsáldobágy délután 3 órakor.

Minden községben felváltva szónokolni fognak: Hegedüs Nándor, dr. Kotzó Jenő, dr. Cziffra Kálmán, Perédy György Patzkó Elemér, Buday Tibor, dr. Markovits Manó, dr. Fehér Márton, Agárdy István, Kortsáros László, Sándor József

SPORT

Az NSC nem jelentette be hivatalosan a bajnokságtól való visszalépését

Mi lesz vasárnap?

Hétfői számunkban megírtuk, hogy az NSC táviratot küldött a Crisanának, bejelentve, hogy az FBA igazságtalan ítélete miatt nem játszik tovább a városi kerület bajnokságáért. A nagy esőzés miatt azonban sem a bíró, sem a Crisana nem jelent meg a pályán és a Szövetség nem igazolja a Crisana részére a két pontot.

Tegnap este érdeklődtünk a Sportszövetségnél, hogy jött-e valami értesítés Szalontáról? A szövetség semmiről sem tud.

Érdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy amikor a „futballszaksztály” a szalontai botrányt tárgyalta,

egyedül Jancsó Béla, a Nac képviselője volt az ítélet ellen.

Szalontán különben azt beszéltek, hogy feljelentést tesznek a mérkőzést vezető Theodorescu ellen, mert — szerintük — az ő gyenge bíraskodása miatt kelt ki a szalontai közönség. Ez az esetleges feljelentés még inkább komplikálja az ügyet, amely már amúgy is nagy felfordulást idézett elő.

Ma, pénteken délből még nem lehet tudni, milyen meccs lesz vasárnap. Az NSC-től nem érkezett értesítés arra nézve, hogy bejön-e vasárnap, vagy

sem? A Törekvés egyik vezetőségi tagja a mai nap folyamán kiment Szalontára megtudakolni, hogy mi azoknak a szándékuk? Játsszanak-e vasárnap, vagy nem? Ha igen, akkor rendben van. Ellenkező esetben mondja meg, hogy aztán lehessen programról gondoskodni. A program nem lehet más, mint egy NAC-Törekvés barátságos mérkőzés. Mert ez az egyetlen meccs, minek nem kell reklám. A két ösrivális találkozója. Nagyon sokan arról beszélnek, hogy a két klub „tartós” barátságot akar kötni és ez a mérkőzés lenne a barátság és az összetartás megpecsételése. Már pedig egy barátságos kezetek közt lejátszódó NAC-Törekvés-meccsnél érdekesebb és szebb programot egyelőre nem is kívánhatunk. Majd, ha a professzionalizmust bevezetik, akkor finnyásabbak leszünk.

UJÍTÁS
SPORT-PÁLYAZATUNKBAN

Az utóbbi hetekben olyan meglepetések vannak, hogy szinte a lehetetlenséggel határos az eredmények eltalálása. Legutóbbi pályázatunkon még meg sem közelítették tippelőink az eredményeket. Ez arra készít bennünket, hogy máttól kezdve

nem az eredményt, hanem a mérkőzések győzteseit kell eltalálni.

Heti kérdéseink a következők:

Ki lesz a Törekvés-NSC, (vagy Törekvés-NAC), Hungária-Bocskay, Ferencváros-Somogy, Újpest-Bástya, III. ker.-Budai-meccsek győztese.

A megfejtők közt öt Pesti Hírlap, öt Tolnai, két sportkönyv, két mozijegy és öt egy személyes jegy, mely a decem-

Harisnyák, kötött és rövidárak
Leitnernél a

Hőfehérke-
áruházban

legjobb és legolcsóbbak!

ber 9-iki mérkőzésre érvényes, kerül sorsolás alá. A pályázatok legkésőbb szombat este 7 óráig kell a Hegedüs Hírlap-irodába beadni.

A Törekvés vasárnap délelőtt fél 11 órakor saját klubhelyiségében (Heyman-udvar) rendkívül fontos taggyűlést tart.

Ma este vigalmi bizottsági ülést tart a NAC. A NAC vigalmi bizottságának összes tagjai a ma esti ülésen (fél hétkor) az Elit-kávéház külön termében okvetlen megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

Szombattól kezdve:

Idegen légión

Cenzura alól felszabadítva

Nász-
ajándékot

ha venni akar,
legokosabb ne-
ves festőművész-
től egy értékes
festményt
venni.

Óriási választék,
feltűnő olcsó árak a
Hegedüs Hírlapirodában

Tilos a flört

He-man Színkörben!

Holnap

december 1-én

adják ki a J és M
betűk választási
igazolványait

Filmpalace

Ma premier!

Virradat

8 nagy felvonásban.

Kedvezményes jegyek nem
érvényesek

Mérsékeltén felemelt helyárák

Jön:

Jön:

Menekülés
a házasságból

Heyman színkör

Ma utoljára:

Megjötték a huszárok

Tilos
a flört

PUTTY LIÁVAL

Idegen légión!!!

A cenzura alól kiszabadítva.

Apolló mozgószínház

Péntektől kezdve:

A Fox-filmek gyémánt-
sorozatából:

Virradat

(A szerelem himnusza)

Főszerepekben: Georg Brion
és Janet Gainer

Ezt megelőzi egy kitűnő burlesk
Mérsékeltén emelt helyárák
Kedvezményes és szabadje-
gyek nem érvényesek

Legközelebbi műsor:

Modern házasság

HIREK

* Arlejtés. A városi műszaki ügyosztály ajánlatokat kér a járványkórháznál szükséges átalakítási és javítási munkálatok végrehajtására. Föltételek megtekinthetők a városi műszaki ügyosztálynál. Ajánlatokat 1928 évi december hó 3-án, délelőtt 11 óráig kell benyújtani.

Ma VIRRADAT
Filmpalace-Apollo

* A Gyermekbarát Egyesület szombati, december elsejei táncos-teadélutánjára házaszszenyokul a következő hölgyeket kérte fel: Dr Bossi Ginoné, Balogh Leoné, Butyka Alajosné, Beck Józsefné, Csernák Béláné, Domna Cosoreanu, dr Dénes Sándorné, Dr Erdős Adolfiné, Dr Feld Albertné, dr Grossmann Samuné, dr Gellért Miksáné, Gonda Vilmosné, Humica ezredesné, dr Hegedüs Árpádné, Herskovits Lajosné, Jellinek Gézáné, dr Jercán Nerváné, Klór Albertné, Leitner Sándorné, Millye Istvánné, dr Rezső Mórné, Reichard Ernőné, dr Somogyi Imréné, Schiller Ferencné, Singer Arthurné, Schwartz Ernőné, Szirmay Lajosné, dr Schwartz Istvánné, dr Thury Kálmánné, Domna Tempeleanu, Ujvári Józsefné, dr Waldmann Dezsőné, Wasserstrom Sándorné, Bartos Mária, Beck Sári, Fényes Gabriella, Fehér Irén, Forgách Mimi, Kálmán Zsuzsa, Materny nővérek, Papp Irénke, Radó Zsuzsika, Róth Klárka, Szilágyi Magda, Schusztér Ilse. Táncgazdáknak Aufricht Sándor, Fekete László, Győrbíró István, Gross Lajos, Hegedüs Rezső, dr Kulcsár József, Leitner Gusztáv, Náda István, Moskovits János és Stern Tibor urakat kéri fel az Egyet.

Tilos a flört
Putty Liával!Ma VIRRADAT
Filmpalace-Apollo

* A kocsigyártó, kerékgyártó, fényező és szatler iparosok dec. hó 2-án, vasárnap a. e. 9 órakor az Ipartestületben gyűlést tartanak.

Apollóban és Filmpalaceban:

Virradat
mindennap.

Legmulatságosabb
baka film

Tilos a flört

* A női szabóiparosok december hó 3-án, hétfőn este fél 8 órakor az Iparoskörben gyűlést tartanak.

Uj műsor az Elite-kávéházban december 1-től
Apollóban és Filmpalaceban:

Virradat
mindennap.

Az öregek

Európának négy, öt olyan politikusa, közéleti embere van, a kikre csodálattal és bámulattal tekint föl minden ország népe. Olyanok ők, mint az égig nyúló bércek, amelyeknek homlokát már régóta örökös tél fedi. Mintha valóságos korszakjelző szimbolumok lennének, visszatekintenek a multra és utat jeleznek a jövőbe. — Nem lehet tudni a sors milyen véletlen és különös rendeltetése küldötte le őket három-négy generáció gondjainak őrzőjéül.

Ezek a csodálatos öregek mostanában nagyon sokat szerepelnek a közélet színpadán. Apponyi Albert gróf, aki annak idején Deák Ferencnek és Kossuth Lajosnak volt kortársa, ma pedig a köztársasági német ország vendége, lépést tud tartani a lihegő ütemű változásokkal. Egy Hindenburg, aki annak idején csengő muzsikával akart bevonulni Párisba most úgy kormányozza Németországot, mintha a szakszervezetben nőtt volna fel. Clemenceau, a fogatlan tigris, aki nyugalmában van ugyan, de pihenéséből láthatatlan erős kezekkel belenyúl néha-néha Franciaország sorsába. Rákosi Jenő, aki most épült fel betegségéből és olyan fiatalos frissességgel írja publicisztikai cikkeit, mint ha férfikorának tetőpontját most érte volna el. Vagy Costa Foru, a szintén nyolcvan felé közeledő bukaresti publicista, a ki bátor hangját tisztán, önzetlenül és bámulatos erővel hallatni tudja, ha az igazság, a jog az emberi méltóság sérelméről van szó.

Csodálatosak ezek az öregek, fenségesek, egyedülállóak és imponálóak. Valósággal eleven cáfolatai a pesszimizmusnak. Mintha azt hirdetnék, hogy az igazi értékek még mindig konzerválóképesek és győzelmesen veszik fel a harcot a modern idők minden fantaszükümával szemben.

Csodálatosak ezek az öregek, mert éppen abban a korszakban ejtik bámulatba a világ népét, amikor mindenki brutálisan szakítani akar a multtal, amikor a fiatalok irtó háborút izentek minden tradícióiak. Az öregek nélkül a világ még sokkal rosszabb helyzetben volna.

Gondolkodóba kell esnünk és bámulattal kell meghajolni a mult eleven tradíciói előtt. Ime, még mindig itt élnek közöttünk és ők irányítanak bennünket. Szavukat néha elnyomja a brutális és féktelen modern korszak harsogató üzleti lármája. De néha, csöndes pillanatokban lehetetlen meg nem hallanunk, amit mondanak. Mind valamenyien egyet beszélnek, bármilyen nyelven is szóljanak

Minőségben, árban
utólérhetetlen
Hófehérke
harisnyaház
Egyesülési-tér, Sas-palota!

és bármilyen világnézetet is hirdetnek. A jogról, az emberek szabadságáról, az igazságosságról és a békéről is prédikálnak. Ha nem ők mondanák, vagy ha már nem élnének közöttünk, senki sem figyelne föl ezekre a múzeumokba való régiségekre. De éppen jelenlétük az, ami kötelez bennünket. — Mintha csak a sors küldené minket a jövő felé, az öregek, mint valaha régen, a bibliai időkben a patriarchákat.

Hallgassuk meg őket áhitattal és kövessük. Tisztelet és megértés érdemelnek ezek a huszadik századbeli patriarchák. Ők mutatják meg a helyes utat és nem azok a lármás és reklámozó fiatalok, akiknek a kairói zabolátlan szélsőség, a magáért való tett féktelen agitációja harsog. Azoknak van igazuk, akik az öregeknek hisznek, nem azért mert öregek, hanem azért, mert sokkal különbek, mint a fiatalok...

(—drb.)

Kommunista rendzavarás Besszarábiában

Bukaresti tudósítónk távirata

A „Viitorul” a liberális párt felhivatalos lapja, kérelmezhetetlen dühében minden híren, a mely rendzavarásról szól, kapva-kap, hogy a kormánynak kellemetlenkedjék. — Így egy besszarábiai lap nyomán a következő hírt közli a „Viitorul”, Maniu Gyula miniszterelnökhöz adresálva:

— Néhány nappal ezelőtt egy csapat csavargó Micolaeni besszarábiai községben elkergette a primárt, a jegyzőt és még egy községi hivatalnokot. Mind a három helyébe újakat választottak a csavargók, helyi szovjetet is alakítottak, sőt, ami

még súlyosabb, vörös zászlót tűztek fel. Ezután pedig hozzáfogtak a legelők és más községi javak felosztásához. Közel száz felháborodott gazdaember a hatóságokhoz fordult segítségért, de eredmény nélkül: a helyi hatóságoknak rendeletük volt, hogy ne avatkozzanak bele. A megyének ebben a részében csaknem valamennyi község hozzáfogott a szövetkezeti földek felosztásához viszont az adók fizetésére senki sem gondol.

A „Viitorul”-nak ezt a mindegyesre érdekes hírt természetesen fenntartással adjuk.

A közömbösekhez! . . .

Azokhoz szólunk most akik minden párttól egyenlő távolságra vannak, akiknek nincsenek politikai elveik. Azokhoz, akik cinikus fölényrel vagy in-

dolens lustasággal tartózkodnak minden véleménynyilvánítástól. Dantéra hivatkozunk, aki a pokol legmélyebb fenekére nem a megrögzött go-

nosztevőket, hanem a közömbösöket és a cinikusokat küldötte.

Megdöbbenően mély értelme van ennek a dantei gondolatnak. Igenis, az indolensek a legnagyobb mértékben bűnösök, ha nem mozdulnak meg akkor, amikor komoly szükség van rájuk. Amikor sorsdöntő óra következik el, mikor tőlük függhet egész népek boldogsága.

Ilyen történelmi idők következtek el nálunk. Választanunk kell. De nem az egyes pártok között, hanem jövődöbél megelégedettségünk és a multak mizériái között. Mindenki felelős azért, amit cselekszik, de különösen azért, amit cselekedni elmulaszt. A tétlenség most főbenjáró bűn.

Megdöbbenően sokan vannak nálunk ilyen közönyösök. Talán tájékozatlanok is. Másfél évtized óta elszoktak minden szabad véleménynyilvánítástól és teljesen kivesztett belőlük a hit a jobb jövő iránt. De ha még így is van, akkor sem szabad most habozniok. Választaniok kell, még akkor is, ha nem fűzi őket teljes meggyőződés egyik párthoz sem. És pedig azt kell választaniok, amihez a legtöbb adottság fűzi őket. Mérlegelniök kell a lehetőségeket. És be kell látniok, hogy a Magyar Párt az egyetlen, amely a mai viszonyok között lényeges eredményeket érhet el a magyar nép számára. Ne a multra tekintsenek vissza, hanem a jövőre. Képzeljék el, hogy most egyedül tőlük függ egy olyan párt alakítása, amely legmerészebb álmaiknak is megfelel.

Ezt is csak úgy érhetik el, ha erős, független és tekintélyes magyar csoport kerül be Románia parlamentjébe. Egy ilyen magyar blokk pusztán jelenlétével is átalakíthatja az ország eddigi közvéleményét. Nincs tehát semmi okuk arra, hogy habozzanak, vagy kényelmeskedjenek. Adják le szavazataikat a Magyar Párt-ra, előlegezzék ezt a bizalmat! Bizonyosak vagyunk benne, hogy nem fognak csalódni.

Női kabátok

Angolos kelméből lei 1200
divat kelméből lei 1580
szőrme gallér és kézelővel
1850 leiért árusítom.

Róna
divatház
Sas palota.

-kályhával fűt ma már a „Makk-ász” is.
Ha jó kályhát akar, szerezze be már is.

10 kg. fűvel fűt egy 80 m²-es szobát **24** órán át

Leggazdaságosabb. Leghigiénikusabb.
Világsszábadalom. Tartóssága örökös! Tíz évi garancia!

ÁRLAPOT KÉSZSÉGGEL KÜLD:

Szántó Dezső és Fia

Oradea, Str. Mărășesti 8. Telefon 4—91.

868 Városl. Iroda: Str. Avram Iancu 8.

Acéllemez-redőnyök, Esslingeni faredőnyök. Vasszerkezeti cikkek.

Swetterek, keztyűk, tricóáruk

Hófehérke

harisnyaházban

legjobb és legolcsóbbak!

A váltoór hősi halála

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Amikor néhány nappal ezelőtt a london-manchesteri gyorsvonat már közeledett Duffield állomásához, a mozdonyvezető hirtelen észrevette, hogy valamennyi vészjelző, tilosra áll. Megállította a mozdonyt és várt, — de nem történt semmi és a vonalon sem lehetett észrevenni semmi gyanusát. Végre, a fűtő leszállott a mozdonyról, odament a közeli őrházhoz és annak padlóján *holtan találta a váltoort*. Kötelessége teljesítése közben érte a váltoort a halál. De utolsó lélekzete előtt és végső erőfeszítéssel ez a derék ember — *Henry John Rose* a neve — tilosra állította a vészjelzőket, nehogy valami baj legyen. Már ott leselkedett a halál, egész közel hozzá, de ő hiven kitartott a posztján...

MOZI**FILMPALACE MŰSORA:**

Péntek premier! „Virradat”. Mérsékelt felemelt helyárak!

Szombat: „Virradat”.

Vasárnap d. e. 11: „Boccacio” és „Höstenor”. Fellép Zilahy Jósák Cica! 10 lejes helyárak!

Jön: „Menekülés a házasságból”. Elga Bring-el!

APOLLÓ MOZGÓ MŰSORA:

Mindennap: Virradat.

Legközelebbi műsor: Modern házasság.

Vasárnapi matiné: A végzetes óra és Bálint Cunika gyermekprimadonna fellépte.

HEYMAN-SZINKÖR HETI

MŰSORA (Telefon 29.)

Péntek: Tilos a flört! utclára.

Szombattól: Idegen légkör. Cenzura alól felszabadítva!

Vasárnapi matiné: Dámen Lon Chaney-val.

A nagyváradi adókvető bizottságot a jövő hó első napjaiban állítják össze

A miniszteri körrendelet ugyan még nem érkezett meg, de a pénzügyigazgatóságon már minden előkészület megtörtént, hogy az 1929. évi adókvetések sümán, minden zökkenés nélkül történjenek meg. Beavatottak szerint, a kormány — tekintettel az ezer, meg ezer panaszra — *különös súlyi helyez arra, hogy*

az idei adókvetéseket a legnagyobb körültekintéssel hajtsák végre.

A bizottságok külön utasítást kapnak erre vonatkozóan.

Értesülésünk szerint, a pénzügyminiszterium rendelete már a legközelebbi napokban megérkezik. A váradi pénzügyigazgatóságon arra számítanak, hogy

az adókvető-bizottságok

tagjait december első felében kijelölik.

A bizottság munkáját azonban csak *februárban fogja megkezdeni*. Addig pedig összegyűjtik az adóbevallási ivateket, amelyeket január első napjától kezdve lehet benyújtani.

A pénzügyigazgatóság már jóelőre figyelmezteti az adóra kötelezetteket, hogy vallomási ivateket annál is inkább adjanak be, mert ellenkező esetben a bizottság kénytelen volna a *régi adóvallomás alapján megállapítani az új adót.*

Itt említjük meg, hogy a váradi iparosság körében igen komoly mozgalom indult, hogy egyes adókvető-bizottságokba *minden szakma egy-egy képviselője is helyet foglaljon.*

Ha a biztosítónak fizetnie kell

Érdekes tárgyalás a váradi Táblán

Salamon Sámuel tasanádi lakos megvett egy árverésen 120.000 lejért egy házat, amely zsindellyel volt fedve és igen rosszkarban volt.

A vétel után néhány héttel, Salamon fölkereste a „General” biztosító intézetet és bebiztosította *háztát 170.000 leire, ingóságait pedig 300.000 leire*. Majd a „Nationala” biztosítót látogatta meg, ahol 150.000 lej értékben bebiztosított mintegy 3000 darab, *állítólag a ház padlásán fekvő zsákokat.*

1927 november 9-én éjjel kigyúlt a ház és *leégett*. A szerencsétlenség után megjelent Salamon a biztosítóknál, ahonnan megbizottakat küldtek ki az ügy megvizsgálására.

A kiküldött tisztviselők megállapították a következőket: *a ház értéken felül volt biztosítva, az állítólag elégett zsákoknak a legkisebb nyomát se találták*. A mentésre siető emberek kijelentették, hogy

a háznak minden ajtója be volt zárva, a kulcs nem volt bennük,

ugy, hogy nem tudtak kimenteni semmit. Továbbá: a házban nem volt semmiféle tüzhely. A károsultaknak az a védekezése, hogy a tűz

rövidzárlat folytán keletkezett,

megdől, mivel Tasnádán, nem szolgáltat a villamosmű áramot éjjeli 12 óránál tovább. Hozzáteve még azt, hogy a károsult családját elküldte a szerencsétlenség előtt 2 nappal rokonaihoz,

a biztosító intézet teljesítette Salamont

az ügyvédségnél gyújtogatás miatt. Mindez, persze, mint kiderült, a biztosító intézet erőltetett és nem egészen jóhiszemű álláspontja volt, mert a törvényték bizonyítékok hiányában

felmentette a vádlottat.

A Tábla, amely tegnap tárgyalta ezt az igen érdekes ügyet, *helybenhagyta a törvényték ítéletét.*

805-2

Ne fázzon

és ne aggassza, ha nincs pénze, hanem siessen részletfizetésre vásárolni a

Rollenberg Márton cég

confectio- és Textiláruházában.
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 15.

Üzletelhelyezés!

Neuländer és Weisz utódai

Lőrincz Testvérek

férfiszabócég értesíti a n. é. közönséget, hogy üzletét Nicolae Jorga (Zöldfa)-utcaról

Avram Iancu (Kossuth) u. 12 sz. alá helyezte át

ahol angol szövetekből dusan felszerelt raktárával, a legutolsó divat szerint, a legkényesebb izléseket is kielégítjük. 1042

A közönség további pártfogását kérjük.

A gumafehérvári nagygyűlés tizedik éviördülője

Holnap, december elsején, ünnepi keretek közt üli meg az ország román társadalma a gyulafehérvári nagygyűlés tizedik éviördülőjét. Nagyváradon az „Astra” kultúregyesület rendezi meg az ünnepséget, amelynek programját a lapok már részletesen ismertették. Reggel kilenc órakor az összes templomokban istentiszteletet tartanak. Az iskolákban természetesen, szünetel az előadás és a tanárok ismertetni fogják a nap jelentőségét. Este a színházban az Astra diszeldadást rendez.

Itt említjük meg, hogy december elsején nincs általános munkaszünet, csupán a hivatalokban szünetel a munka.

Trieszti kávé- és tea-behozatal

8féle pörkölt kávéja izre és zamatra utánozhatatlan

Filmpalace — VIRRADAT
VIRRADAT — Fox-film
Apolló — VIRRADAT

Hócipő legjobban javít

Kalenda

Piața Unirii (Szt László-tér) 10.

Ma:

Virradat — Apolló
Filmpalace — Virradat
Filmpalace — Virradat
Virradat — Apolló

Prima tűzifát

legutányosabban házhoz szállít
Neumann lakereskedő
Alea Principesa Elena (Bunyitailiget) 2-a
Telefon 499 963 Telefon 499

Eredeti angol North Britisch női hócipő **Lei 340** a **Derby**
férfi „ „ **550** **flókoknál**

Románia és Magyarország a francia külpolitika kombinációiban

Le Rond francia tábornok körútja és a román-magyar-lengyel blokk

Fontos szimptomák egész se-rege adott anyagot Európa külügyi hivatalainak, publicistáinak és politikai riportereinek az utóbbi napokban. Le Rond francia tábornok bukaresti, majd belgrádi útja, azután látogatása Sándor jugoszláv királynál, Bácsopolyán, a királyi birtokon; Walkó magyar külügyminiszter varsói utazása a magyar-lengyel döntőbírói szerződés aláírása végett és végül, de nem utolsósorban az a hír, hogy Mironescu román külügyminiszter január tolyamán Varsóba utazik a magyar-román-lengyel blokk létrehozása céljából — ezek mind olyan tünetek, amelyekből a hatalmi szövetségi kombinációknak e háborúutáni pszichózisában, méltán következtet mindenféle a nyugtalanesszü diplomata, publicista és riportter.

ÖNÁLLÓ UKRÁNIA

Nem most kezdődött tulajdonképpen ez a nagy mozgás, Európa új keleti kérdése: Oroszország körül. Mert nyilvánvaló és régóta köztudomásu, hogy Oroszországról van itt szó. Amikor a nyár végén Pilsudsky lengyel tábornagy heteken keresztül Romániában üdült, nem kicsi volt az európai nyilvánosság érdeklődése — és ez üdülés mögött kezdettől fogva fontos politikai akciót sejtettek. Le Rond tábornok pedig, aki most megint itt jár, már augusztusban és szeptemberben is bentazta Csehszlovákiát, Lengyelországot, Romániát, Jugoszláviát és Bulgáriát. Le Rond tábornokról mindenki tudja, hogy

Foch tábornagnak, az antantsergek háborús főparancsnokának egyik bizalmasa

és már hosszú idő óta fontos politikai és diplomáciai megbízásokat kap. Mig nyári utazása meglehetősen titokban történt, addig az elmúlt napokban minden titkolódzás nélkül

kereste fel Le Rond tábornok Belgrádot és a Bácsopolyán pihenő Sándor szerb királyt. Mielőtt pedig Belgrádba ment, már volt Prágában, Varsóban és legutóbb Bukarestben. És Bukarest beavatott köreiből már régóta tudják, hogy külföldi politikusok és katonák látogatásai mindig jelentenek valamit.

Ismerve azokat az intim kapcsolatokat, amelyek Le Rond tábornok és Foch tábornagy, továbbá Le Rond és a Franciaország tényleges erejét képviselő körök között fennállnak, bizonyosra lehet venni, hogy

Franciaország ismét elérkezettnek látta az időt arra, hogy föllevenítse régi

Németország és Oroszország együttl

Azóta persze, változtak a viszonyok. Lengyelország ma erősebb, mint akkor volt és ma már nem lehetne egykönnyen azt az ukránoklaktá részt elragadni tőle, amely a békekötés napjai óta birtokában van. Franciaország tervei ezért ma már arrairányulnak, hogy az önálló, — tehát Moszkvától teljesen független Ukrániát — abból a területből alkossa meg, amely a Dnyepertől keletre fekszik.

Hogy ezt a nagyszabású tervet megértsük, először is tisztába kell jönni azzal, hogyan szemléli Franciaország Kelet-Európa politikai viszonyainak kifejlődését. A francia külügyminisztérium már teljesen számolt azzal, hogy a háboru alatt és a háboru után történt események alapján, az orosz politikai élet abban az irányban fejlődött, hogy Oroszország,

akár megmarad a szovjet-kormány, akár — ami nagyon valószínűnek látszik éppen most — megbukik és helyet ad az ellenforradalomnak, mindenesetre, a jövőben Németországgal a

terveit, amelyeket közvetlenül a háboru után szőtt.

E terv magva az volt, hogy Ukrániát, amely ma tudvalevőleg Szovjet-Oroszországnak egy része

elszakítja Moszkvától

és belőle, valamint a Lengyelországhoz tartozó ukránoklakta területből,

önálló ukrán államot alkot.

Annakidején, közvetlenül a háboru után, Franciaország ezt a tervét Petljura ukrán hetmánnal, a déloroszországi 1919-es pogromok szomorúemlékü hőisével akarta megvalósítani. Akkor azonban nem sikerült.

legsúlyosabb politikai közösségben kell, hogy éljen.

Ez a feltevés Páris számára már dogmává és sarkigazsággá lett. A konzekvenciák, amelyeket Franciaország ebből a felismerésből levonni szükségesnek vél, abban állnak, hogy Franciaország érdeke megköveteli, hogy ezt a jövőben Németországgal állítólag mindig összekötött Oroszországot úgy gyengítse, ahogy csak tudja. Ez volt már 1921-ben is a francia akció vezető gondolata és fokozottabb mértékben az ma. Franciaország jelenlegi politikai tervei arra irányulnak, hogy

önálló Ukrániát teremtsen, még pedig Franciaország védnöksége alatt.

Ezzel a lépéssel Franciaország először azt akarja elérni, hogy Németország és Oroszország közé egy erős lengyel áll-

lamot ékeljen be, azután pedig gyöngíteni akarja Oroszországot, végül: hogy a gazdag Donec-vidék kihasználása által, (amely vidéken tudvalevőleg rengeteg vas és főleg nagyszerű kőszén van),

viSSzakapja azt a huszmilliárd aranyfrankot, amit a háboru előtt kölcsön adott Oroszországnak.

Ezeket a politikai terveket annak a keleti blokknak kell megvalósítania, amelyet most akár összehozni Le Rond tábornok.

Fontos szerep jutna itt természetesen, Romániának és Lengyelországnak, mint Oroszországgal határos államoknak.

De beletartoznék ebbe a blokkba Jugoszlávia, Bulgária és egyes kombinációk szerint még Magyarország is. Legalább is így látják a helyzetet azok, akik Pilsudsky üdüléséhez, Le Rond ismételt körútjához és Walkó varsói utazásához messzemenő kombinációt szeretnek fűzni és akik befejezett ténynek látják Mironescu román külügyminiszter januári utazását Varsóba.

Ma jelentik Budapestről, hogy Walkó Lajos külügyminiszter Matusovszky Ignác budapesti lengyel követ társaságában Varsóba utazott. A magyar-lengyel szerződést ezalkalommal fogják aláírni.

A magyar-lengyel arbitrázs szerződés aláírásának külsőben az „Epoka” című varsói lap vezércikkét ír „A magyar-lengyel barátság” címen. A vezércikk kiemeli a két ország közötti történelmi kapcsolatokat.

A csinosnak mondott úrilány, a tisztamultu özvegy és egy jobb úr házasság céljából...

A berlini rendőrség hatezer házasságszédelgőt tart nyilván. — Minden második öngyilkos nő házasságszédelgők áldozata

(Berlini levelezőnkől.) A rendőrség bünyügyi osztályán a családi ügyek előadója, dr Alfred Wächter elem rakja a nagy, bőrkötéses albumot és megkérdezi:

— Mit gondol, hány feljelentést tesznek havonta házasságszédelgők ellen?

— Fogalmam sincs róla.

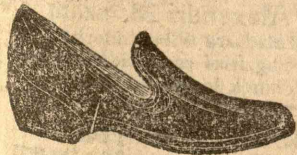
— Átlag nyolcvan-at, — világosít fel. — Az utóbbi időben megint erősen elszaporodott ez a bűncselekmény. — Az albumokban tízezer

fényképet őrzünk, minden rovtmultu házasságszédelgőről hárm-at. Összesen hatezer „Heiratschwindler”-t tartunk nyilván. Itt az igazi nevükön szerepelnek...

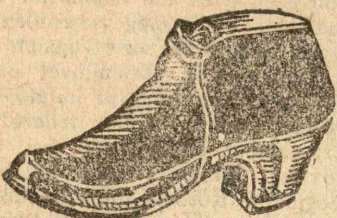
Lapozgatok az albumban. A mi rögtön szembetűnik: nincs köztük ugyszólván egyetlenegy jóképű férfi sem, csupa ostoba pofa, Lombroso-fejek. Ezeknek vannak sikereik a nőknél?

— Nem értem, hogy hogyan lehet ezekbe a válogatott fégyencekbe beleszeretni?

Hócipő, sárcipő gyári árban vásárolható
Haas Lipót Linoleum
és gummi gyári lerakataiban
Oradea, Reg. Ferdinand 5 sz.

Wimpas-
sing
és Bala
hócipő!

Női sárcipő L 235
Férfi sárcipő L 280

Női hócipő L 300, Női hócipő bársony kihajlóval L 360, Férfi hócipő L 500.

Téli és átmeneti kabát, öltönyszövetek, Deutsch posztóáruház-ban olcsó, jó, megbízható. — (Sas-palota)

— Nagyszerű színészek egytől-egyig. — mondja Wächter doktor — azonkívül ki tudja a nők izlését kiszámítani...

Másik albumot vesz elő, megnézi a regisztert, kikeres egy fényképet. Zsákhordó-típus. Egy brutális, belapított orru, alacsony homloku boxoló.

— *Mint a legyek a tejre...* — mondja mosolyogva a rendőrtisztviselő.

A boxolóból három elemi sem réz ki. Ezzel szemben repülő-tisztnek adja ki magát a nők előtt. A károsultak nagyrésze még a rendőrségen sem akarja elhinni, hogy a Rudi nem volt aviatikus.

A házasságszédelgők általában *legszívesebben repülnek, tengerészisztnak, afrikai utacónak, politikai menekültnek adják ki magukat.* Ezek egyrészt romantikus foglalkozások, szédíteni lehet velük a nőket, másrészt könnyen megindokolhatóvá teszik a férfi számára, hogy olykor hosszabb időre magára hagyassa „menyasszonyát”: a házasságszédelgők ugyanis rendszerint több nővel kénytelenek egyszerre foglalkozni.

— A nemesi nevek, arisztokraták címei ma sem tévesztik el hatásukat a nőkre, a házasságszédelgők most is szívesen használnak ilyeneket. Ez a volt pincér itt például előszeretettel nevezi magát gróf Schiltznek. Ez itt von Kalkreuth néven szokott szerepelni... ez itt von Wangenheim, persze az igazi nevén Trebitschnek hívják... ez itt egy gróf Bryloff. Azelőtt lovász volt. *Kizárólag olyan fényképeket ajándékoz a nőknek, amelyek őt lovon ábrázolják. Egy stettini háziszolga Hartung őrnagy néven ért el igazán szép sikereket a nők*

között. Az ál-Fries hadnagyot is bátran lehet a hölgyek örömeinek nevezni.

— Igazi arisztokraták nem szerepelnek az albumban?

— Dehogynem. Van egy pár ilyen is, általában azonban az intellektuelek, ha házasságszédelgésre is adják a fejüket, nem kerülnek a rendőrség elé. Van egy grófunk, aki nyolcszor nősült eddig s valamennyi feleségét alig pár hónap alatt forgatta ki vagyonából. Soha nem lehetett ellene eljárni. Már tudniillik házasságszédelgés miatt. Egyéb családokért, sőt lopásért többször ült. De azért biztos fog megint találni egy szerencsétlen nőt, aki beugrik neki. *Az öngyilkos nők ötven százaléka ilyen raffinált és könyörtelen házasságszédelgők áldozata.*

— A megismerkedés többnyire hivatásos házasságközvetítők révén történik. Az ismerkedést hamar követi az eljegyzés, az eljegyzést kisebb-nagyobb kölcsönök s a vége, hogy a vőlegény eltűnik. A házasságközvetítő iroda legnagyobb sajnálatára nem tud újabb címeivel szolgálni...

— Vannak házasságszédelgők, akik eredetibb módszerekkel dolgoznak.

— Ez a betyár például — mutat rá egy fényképre a rendőrtanácsos — *temető-speciálista. Állandóan a temetőket járja és fiatal özvegyekre vadászik. A kiszemelt nő közelében azután ráborul egy megfelelő sirra és kétségbeesett zokogással magára tereli a figyelmet. Az özvegyasszony szánalmat érez a szintén özvegyen maradt, vigasztalhatatlan férj iránt, együtt távoznak s betérnek a legközelebbi cukrászdába. A férfi megállapítja, hogy a nagyságos asszony megdöbbenően hasonlít a szegény megbol-dogultra, a gyászoló özvegy szintén felismerni vél némi hasonlatosságot. *Kegyelet ide, kegyelet oda, a bánatos özvegy megengedi a férfinak, hogy hazakísérje s előbb-utóbb meg is látogassa; a kölcsönös vigasztalás azzal szokott végződni, hogy amikor a férfi eltávozik, magával visz minden értéktárgyat.**

Egy másik arc.

— Ez mindig ügyvédnek adja ki magát. Utoljára egy törvényszéki bíró özvegyét hálózta be. A legérdekesebb, hogy a bíró özvegye, egy gimnáziumot végzett uriaszony minavégig elhitte erről a műveletlen kerteslegényről, hogy *tényleg ügyvéd.*

A rendőrtisztviselő végül két fényképet keres elő. Ugyanaz az arc, az egyik negyven esztendőse lehet, a másik husz.

— Ez egy érdekes eset. Huszönégy évvel ezelőtt nagyban működött a házasságszédelgés terén egy magánhivatalnok, a

ki állandóan huszártisztnek adta ki magát. Számtalanszor elítélték, végre is kiöregedett a brancsból. A mult esztendőben egy fiatal lány panaszt tett a „vőlegénye” ellen, aki pár ezer márkájával megszökött. Amikor megkérdeztem, hogy hívták a vőlegényét, *legnagyobb meglepetésemre bement a rég nyugalomba vonult „huszártiszt” nevét.* Csodálkozva kikerestem arcképét az albumból és odaadtam a lánynak. „Ez az”, csodálkozott most már a lány, *„csak hogy nem ilyen öreg”. Legalább tíz évvel fiatalabb...”* Először neveltünk a lánynak: a szerelmes nő vak... aztán kiderült, hogy mégis neki volt igaza. A vőlegénye nem volt más, mint *fia az egykori „huszártisztnek”.* Mindenesetre haladt a korrall, ő már repülő-tisztnek adta ki magát...

s. k.

Paléologue bevonult az Akadémiára

Párisból jelentik: Tegnap foglalta el helyét a francia Akadémiában a legújabb halhatatlan: Maurice Paléologue volt pétervári nagykövet, majd külügyi államtitkár. Paléologue irodalmi működéséért kapta az akadémiai széket: „A cár országa a nagy háboruban” című emlékiratait máris a mémoár-irodalom klasszikusai közé tartozik. Megíró, páratlanul színes, mély pszichológiájú leírása Oroszország 1914-től 1917 tavaszig terjedő végzetes éveinek. Hagyományosan két „keresztapával” vonult be Paléologue. A keresztapák nem kisebb férfiak voltak, mint Poincaré és Hanotaux. Az új halhatatlan aztán a tradíciónak megelőzött akadémiai elődjének érdemeit méltatta. Az Akadémia részére Barthou tartott beiktató beszédet.

Vászon, schiffon és damaszt

legolcsóbban beszerezhetők

1050

Wilrael Vilmos

Str. Avram Iancu (volt Kossuth-utca) 2.

Gyári lerakat
Gyári árak!

Magyar tudós Indiában

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Baktay Ervin, India rajongó kutatója, saját költségén évek óta expedíciót vezet Indiának eddig még ismeretlen részein. Bejárta azt az utvonalat, amelyet épen száz esztendővel ezelőtt egy másik nagy magyar kutató, Körösi-Csoma Sándor fedezett fel. Ezt az utat eddig senki sem tudta követni. Baktay számos kőtáblával megjelölte Körösi-Csoma Sándor útjának fontosabb etapjait. Baktay nagyon sok olyan részletet fedezett fel, amiről eddig senki sem tudott. Most Pénzsalban van és ott dolgozza fel utjának eredményét.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek (nov. 30) Román előadás próbája.

Szombat (dec. 1). d. u. 5 órakor Régi nyár. (Operette ujdonság. Kondor Ibolyával, Kun Magdával, Tompa Bélával, Ihász Aladárral. Rendes helyárrakkal. Sorozat sz. 80).

Szombat (dec. 1.) este román előadás.

— *Vasárnap este Cărevics.* Lehár legszebb operettjének, a Cărevicsnek lesz vasárnap este premierje. Ez a legtekélyesebb, legfinomabb és legművészebb munkája Lehár Ferencnek. A Cărevics előadásával ünnepelték az egész világon Lehár Ferenc zeneszerzői pályafutásának 30-ik évfordulóját. A Cărevics főszerepeit Váradon Karácsonyi Ili, Betegh Bébi, Sólyom Győző, Ihász Aladár, Réthely Ödön fogja játszani. Karnagy Török Emil. Egyelőre négy egymásutáni estére van kitűzve: vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán.

— *A színház bérletének szíves figyelmébe.* A bérlet-összegnek második negyedrésze már esedékessé vált. Kéri tehát tisztelettel a színház igazgatósága a titkári irodában kifizetni.

* *Vasárnap: János vitéz és Szeretlek.* Vasárnap délután 3 órakor Kacsóh Pongrácz diadalmas magyar daljátéka, a János vitéz kerül színre, mérsékelt helyárrakkal. Ugyancsak vasárnap félhat órakor a Szeretlek című új párisi operettnek lesz rendes helyárrak mellett az ötödik előadása.

Apolloban és Filmpalaceban:

Virradat

mindennap.

Bőröndök

bőrből, vulkánbőrből és Hartpappbőrből

nagy választékban versenyen kívüli gyári árban kaphatók

A NAGYVÁRADAI BŐRÖNDGYÁR

városi lerakatában,

Bul. Reg. Ferdinand 1.

1000-1

Astoria Palais de Dance elsején, szombaton este világvárosi új műsor! Előadás után az úri közönség táncol.

Petrovici cukorkagyár

Str. Alexandri 28. szám alatt

detaill előadás is berendezkedett, hol kizárólag friss csokoládék és bonbonok lesznek forgalomba hozva. 1034

VIRRADAT — Ma
VIRRADAT — Holnap
VIRRADAT — Filmpalace
VIRRADAT — Apollo

Szombatiól
IDŐGEN LÉGŐ

Könyv 3. és Rada 3.

Rádió-Lexikon

1928-29

882 fogalom,
64 ábra, 158 oldal

... „A tanulságos kis könyv szinte megbecsülhetetlenül értékes segítsége lesz minden amatőrnek, mert kézikönyve valóságos rádió egész tudományának...”

... „A könyvet mindenki használhatja, akinek csak valami köze is van a rádióhoz...”

Ára 90 lei

Kapható a

Hegedüs Hirlapirodában

A felbontott házifőn át betörték egy zöldfa-utcai boltba, megfúrták a kasszát és sok árut elvitték

Ma reggel a Komlós Testvérek nagykereskedő-cég egyik alkalmazottja, ijedten szaladt fel a rendőrség bűnügyi osztályára. Elmondta, hogy ismeretlen tettesek az éjszaka folyamán a cég udvarán keresztül felmásztak a szomszédos Zöldfa-utca 15. számú ház tetőzetére és legujabb speciális nagyváradai betörőszokás szerint,

felbontották a ház fedelét és behatoltak Weinstein fűszernagykereskedők üzlethelyiségébe.

A betörők munkájukat nagy szakértelemmel végezték. Minden jel arra mutat, hogy a banda ugyanazokból áll, akik legutóbb hasonló módon a Hil-

linger Testvérek borkereskedésébe és a Fekete-cég üzletébe törtek be. Most azonban még alaposabban dolgoztak. Nemcsak kibontották az egész tetőzetet, hanem

két hatalmas feszítővassal feltörték a pénzszekrényt is.

Az egyik feszítővasat a helyszínen felejtették.

A kasszával azonban nem sok szerencséjük volt. Elvitték ugyan belőle egy hatalmas börtárcát, de abban pénz helyett, csak irományok voltak. A kassza egyáltalán nem nagyon elégíthette ki őket, mert tartalma

legfeljebb 2—3 ezer lej lehetett.

A betörők tehát az üzlet raktárából kárpótolták magukat. *Összeszedték mindent, amit csak el tudtak szállítani.*

nagymennyiségű fűszert, élelmiszert és egyéb árukat.

Anélkül, hogy valaki észrevette volna őket, ugyanazon az uton, ahol jöttek: a tetőzetén keresztül — távoztak.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg, mert, mostmár kétségtelenül vált, hogy szervezett betörőbanda garázdálkodik a városban és új szisztéma szerint: a tetőzet felbontásával, hatol be az üzletekbe. Remény van rá, hogy hamarosan kézre kerülnek.

nem kerül, ma reggel feljelentést tesznek ellene a rendőrségen.

A rendőrség, — ahol Szilágyi Veronika még életében egyszer sem volt, — maga a szó annyira megijesztette a szegény leányt, hogy leszámolt mindennel. Éjszaka ott virrasztott félve, remegve kis szobájában és szinte már látta, hogy jönnek érte a detektívek, akik magukkal viszik a rendőrségre és onnan már reménye sem lehet, hogy kiszabaduljon. Ilyesmiket gondolhattott szegény Szilágyi Veronika és reggel végrehajtotta tettét.

A háziak közül nem volt senki sem odahaza. Szilágyi Veronika még egyszer, utoljára, szépen rendbehozta a hálószobát, ahol a gazdái pihentek és, amikor mindent helyére rakott

sádjából hurkot kötött és felakasztotta magát az ablak egyik szárnyára.

Mózes Áron vette észre először az öngyilkosságot, nyomában levágta a kötélen függő szerencsétlen leányt, de a test akkorára már jéghideg volt.

A megdöbbenő esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan egy bizottság szállott ki az öngyilkosság körülményeinek megvizsgálására.

Öngyilkos lett egy váradi cseléd, mert gazdája lopással gyanúsította

Szilágyi Veronika 23 éves egyszerű cselédleány, tragikus körülmények között vált meg szomorú, hányatott életétől.

Veronika, mint egész fiatal gyermekleány, hét évvel ezelőtt került szolgálatba Mózes Áronékhoz, a Liliom-utca 3. szám alá. A család minden egyes tagja nagyon megszerette az igyekvő, szorgalmas, becsületes leányt és éveken keresztül már szinte úgy tekintettek, mint, aki a családhoz tartozik. Az egyszerű cselédleány természetes, szintén nagyon ragaszkodott gazdáihoz. Jó sora is volt Szilágyi Veronikának, egészen tegnapig. Egyszerű kis cselédi élete felhőtlen, tiszta volt. Tegnap aztán

váratlan esemény, teljesen fölzavarta a ház megszokott, békés nyugalomát. Az történt ugyanis, hogy Mózeséknek elűnt valami pénzüik és miután idegen nem igen fordult meg a házban,

a gyamu a szerencsétlen cselédleány ellen irányult.

Hiába esküdözött égre-földre Szilágyi Veronika, nem lúttak neki. Sőt, az este kilátásba helyezték, hogy ha a pénz meg

Nagyváradai utazók antiszemita botrány középpontjában

A polgármester-helyettes, aki nem nyugszik, amíg zsidó él az országban

Ebben az évben háromszáz új autót vásároltak Nagyváradon

Kik a legujabb autótulajdonosok

Bár a gazdasági viszonyok egyre romlanak, úgynevezett luxuscikkek például autó, rádió, egyre nagyobb teret hódítanak a maguk számára. Nagyváradon például, ahol a pénzügyi helyzet nem épen a legreményteljesebb, 1928-ban a mai napig

háromszáz új autót vásároltak.

Most alkalmunk van ismét beszámolni azokról, akik a legutóbbi idők folyamán autót vásároltak a maguk számára.

A sorrend szerint a legujabb autótulajdonosok a következők!

Ord. 731 Popa Ilie (Citroen), Ord. 732, dr. Kállner Béla (Graham Paige), Ord. 733, Kun Lajosné (Beriet), Ord. 734, Fekete Sándor (Chevrolet), Ord. 735, dr. Popovics Enea (Chevrolet), Ord. 736, Tóth Istvánné és Balogh György (Chevrolet), 737 Valentin Gyula (Werland), 738 Gelber Béla (Chevrolet), 739 Stoltz Mór (Steyer), 740 Hersch László (Stewart), 741 Pop Imre (Steyer), 742 Habermann Sámuel (Chevrolet), 743 Botis Pál (Chevrolet), 744 Sternberg és Társa (Chevrolet), 745 Hillinger Márton (Chrysler), 746 Kemény Testvérek

(Ford) 747 Kemény Testvérek (Ford), 748 Nistor Ioan (Steyer), 749 Schwartz Ladislau (Fiat), 750 Teodor Ernestné (Overland), 751 Bódis Ferenc (Chevrolet), 752 Böröndgyár (Citroen), 753 Kardos Testvérek (Ford), 754 Vadas Jenő (Nash), 755 Friss Emánuel (Ford), 756 Boise Miklós (Steyer), 757 Friton részvénytársaság (Internacional) 758, Mikussay József (Nash) 759, Kerezsán Jenő (Querland Whippet) 759, Bucurenciu Magdolna (Chevrolet) 761, Stance János (Steyer) 762, Zach Adrian (Fiat) 763, Nizel és Faragó (Chevrolet) 764, dr. Kövér Gusztáv (Fiat) 765, Nagy István (Querland Whippet) 766, Komlós Testvérek (Nash) 767, Maurer Dávid (Chevrolet) 768, Fenichel Ferdinand (Steyer) 769, Jamza Gyula (Essex) 770, Tomozser Sándor (Steyer) 771, Zathureczky József (Opel) 772, Serac Adrian (Fiat) 773, Rippner Farkas (Hupmobile) 774, Kollner Árpád (Chandler) 775, Első Bihar megyei Autóbusz Társaság (Internacional) 776, Blum Testvérek (Chevrolet) 777, Industria részvénytársaság (Ford) 778, dr. Riemer Ioan (Mortelle.)

jába egész véletlenül,

nagyváradai emberek is kerültek.

Csendesen vacsoráztak az egyik asztalnál Váradi Simon és Róna nagyváradai kereskedelmi utazók, Weisz László és Stern Arnold temesvári kollégáik társaságában. Egyszerre csak a másik asztalnál felállott az ott mulató társaságnak egyik asztalnál Váradi Simon és következőket ordította:

— Ha négy percen belül a zsidók ki nem takarodnak innen, a halál fiait iesznek!

A kereskedelmi utazók nem ijedtek meg ettől az ostoba támadástól. Ezért is Stern Arnold utazó odalépett a garázdálkodóhoz és megkérdezte, hogy kicsoda?

Most következett a meglepetés. Az illető egyén bemutatkozott. Elmondotta, hogy dr. Török Zoltánnak hívják, városi tanácsos és a polgármester helyettese. Kijelentette, hogy ő a Cuza-csoport tagja.

— Lelkem mélyéből antiszemita vagyok — monddta — és nem is nyugszom addig, amíg zsidók élnek az országban!

E különös programbeszéd közben Teodorescu rendőrprefektus, aki a heccelő ember

társaságában ült, felállott helyéről és szó nélkül eltávozott.

Másnap az utazók feljelentést tettek a polgármester-helyettes ellen.

A „Brassói Lajok” — amely az esetről részletesen beszámol, — azt írja, hogy Török Zoltán dr. — liberális bérenc.

* Die Dame karácsonyi szám 1-ső már kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* Tűz. Tegnap este 8 óra tájban könnyen veszedelmessé válható tűz keletkezett Singer Andor Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 1 szám alatti elektrotechnikai műhelyében. Valami anyag robbant fel, amittől hamarosan lángbaborult az egész műhely. A tűzoltóság percek alatt a helyszínen termett és félórai megfeszített munkával eloltotta a tüzet. A kár nem jelentékeny.

* A filharmónikusok Schubert-émlékhangversenye dec. 19-én impozáns műsorral a Dorian dísztermében jeles művészek közreműködésével.

* Die Dame 1. Weihnachts Heft első karácsonyi száma megjött. Ára 65 lej.

* Varrónők figyelmébe. A Chic Parisien 25. évfolyam 12. száma gyönyörű őszi divatmodellekkel megjelent. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

ASZÓDI
MIKULÁSI
VÁSÁRJA
A LEGSZEBB
ÉS LEGOLCSÓBB
Sas-palota

Üzlet áthelyezés!

Cosbuc (Szalárdi)-u. 9 alatti
üzletáthelyezem
Fő-utcára áthelyezem.

és raktáramat haszfűzőket,
gummifűzőket, melltartókat
és harisnyatartókat minden
elfogadható árban árusítom.
Helyiség január 1-re kiadó.

Berendezés eladó.

Rosenzweig Róza
1025

SINCLAIR LEWIS
nagy regénye

„Arrowsmith”
2 kötetben

Az orvos élete és küzdelme
a modern társadalomban

Ara: 360 Lei

Szenzációs, érdekes regény-
téma, hasonló még ehhez megírva nem volt

Kapható a Hegedüs
Hirlapirodában.

Fest Tisztít
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos Vasal

Ujtermésű teálm megérkez-
tek, már 180 leltől kilója

Aszódi, Sas-passage

Olcson, szépen, gyorsan
fest, tisztít, mos, vasal

Szabó László
keimelesztő

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand 2.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Osszeütközött két vonat Belgrád pályaudvarán

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: Az itteni pályaudvaron a Pozserovác felől jövő személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés katasztrófális volt. Egy utas meghalt, tizenketten súlyosan megsebesültek, többen ezek közül is haldokolnak. Az anyagi kár is nagy.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

KITARTÓS jelégére levél a Hegedüs Hirlapirodában. 558

„KOMOLY” jelige mért nem volt ott, tudassa Kitartást. 546

FELTÜNŐ szép fiatalasszony keresi idősebb úr ismerettségét, szerény igényekkel. „Ha megismer megszeret” jelégére a kiadóhivatalba. 550

FÜGGETLEN uriaszony uriember ismerettségét keresi szórakozás céljából. Leveleket gavallér jelégére a kiadóba. 559

oooooooooooooooooooo

Lakás

KÖZPONTBAN utcai tágas complet háló-szoba és ebédlő, fürdőszoba használatlalt, külön bejárat, házaspárnak, esetleg 3 személynek is alkalmas, azonnal teljes ellátással is kiadó. Nic. Jorga (Zöldfa)-u. 6 sz Rác. 549

oooooooooooooooooooo

Alkalmazás

UJSÁGARUSITASHOZ 17, 18 éves fiukat, vagy embereket felvesszünk. Jelentkezni Mészáros-u. 4. Hirlaposztály. 496

FŐZÉSEHEZ értő mindenest felvétetik. Schönzweig, Sas-passage. 560

oooooooooooooooooooo

* Csongrádi magyar szakács-könyv, 48 oldalon, komplett jó házi főzésről és cukrászatról. Irta Trézsi néni. Ara 10 lei. Minden újságárusnál kapható és a Hegedüs Hirlapirodában.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

BUDAPESTEN

a legkellemesebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a kelti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel Park nagy-szálloda

Budapest, VIII. Baross-tér 10 szám mert

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból

10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból (Kütfőre názi konyha)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan csatládi jelleg

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szoba megrendelés ajánlatos.

ÜGYES fiukat „Estilap” árusításra felvesszünk. Jelentkezni a Hegedüs Hirlapirodában. 470

IRODÁBA vagy pénztárhoz ajánlkozik román fiatalember. Eroul Neconoscut Temető-u. 21. 551

ÜGYES fiatal leányok sütemény kihordásra felvétetnek. Cim kiadóba. 545

MAGANZÓNÓ bármilyen állást keres, esetleg óvadékkal. Vlahuta (Szent János)-u. 28. Házmesternél. 548

MÉRLEGKÉPES könyvelő, aki a román, magyar és német nyelvet bírja, délutánra keresetlik. Irásbeli ajánla ok „Önálló munkakerő” jelégére kiadóba kéretnek. 514

TISZTESSÉGES mindenest szakácsnő felvétetik. Szántó redőnygyár, Str. Mărășesti Vécsey-u. 8. 561

oooooooooooooooooooo

Adás-vevés

GYERMEKCIPOK 19—24 számig használt, jókarban lévőek eladók. Sim. Barnuti Damjanich-u. 9. Chaura 556

ELADÓ egy kisebb magánház nagy udvarral Füzes utca folytatása, Bergertelepen. Értekezni vasuti bódénál Takácsné. 539

VENNEK 2-3 szobás házat központhoz közel, ajánlatot „Vidéki” jelégére a kiadóba. 444

KRAMPUSZOK olcsón kaphatók Sas-passageban. Sas könyv- és papíruzetben. 555

SEAL-bunda, alig használt eladó. Cim a kiadóban. 557

50 éve lennálló korcsma

fűszerüzlet, terményraktár 4 szobás lakásu házzal együtt Székelyhid legforgalmasabb helyén elhalálozás miatt

eladó

Bővebbet: Horváth, Szent János u. 24.

Különfélék

ELVESZETT egy fél briliáns sróf fülbevaló, megtaláló magas jutalmat kap. Cim: Havas és Grünfeld Avram Jancu-utca 8. 552

PORSZIVÓ-gép óránként 60 leiert kezelővel kölcsön vehető D. Camtemir Beöthy Ö.-u. 12. Kapuval szemben. 547

ELSŐRENDÜ nőruha-varrást vállalok 150 leiert házaknál. 553

* A mai estély az Ujságíró-Klubban. Ma pénteken mű-oros estélyt ad tagjainak az Ujságíró Klub. A műsorban a szintársulát legkiválóbb nevei szerepelnek: Karácsonyi Ili, a színház kiváló tehetségű énekesnője, Solyom Gvőző, a kis Kun Magda és Török Emil karnagy. Az estély pontban tíz órakor kezdődik és az összes klubtagok számára természetesen díjtalan. Vendégek bevezetését ezuttal kéri mellőzni az igazgatóság, mert elsősorban a klubtagok kényelméről óhajt gondoskodni.

Ingyen apróhirdetés az Estilapban

A Nagyvárad Estilap meg akarja hálálni olvasóinak azt a szeretetet, amit a lap iránt tanúsítanak. Mindenki, aki a lapot állandóan olvassa, ingyen veheti igénybe a lap apróhirdetési rovatát.

Aki az Estilap tizenöt legutóbbi a pfejét behozza a kiadóhivatalba (Hegedüs Hirlapiroda), annak ingyen közlünk egy tiszta apróhirdetést.

Vegye meg, tegye el a Nagyvárad Estilapot és hirdetés formájában visszakapja azt az összeget, amit a lapért fizetett.

Használjon kizárólag csak

SPHINX

legfinomabb
táblaolajat

Kapható 1—5 és 10 kg-os bobozokban minden fűszer, cseméjeüzletben és bodegában

Fischer Emil

ORADEA

Parcul Stefan Cel Mare 11.
(volt Tisza Kálmán)-tér
Telefon: 962

SZABADALMAZOTT!
50%
HÖMEGTARTÁS!
RADIATOR
GYARTJA
REICH LÁSZLÓ
ST. GENERAL HOLBAN (SZÉLES U) 39
TELEFON 8-47

Butorok

egész linom minőségben, hálók, ebédők hallatlan olcsón. Külföldi áru megérkezett. Ne mulassza el senki az alkalmat!

STEINER butoraktár

Avram I. (Kossuth-u.) 1. suterin

Szőrmeárúk

nagy választékban, legjutányosabban kapható

Leichner szűcs

Strada Ep. Ciorogariu 4.

906

Mindenki a

SZINE-JAVA

könyveket olvassa

ERSKINE: Szép Heléne
SCNITZLER: Casanova
WALLACE: Elveszett milliók
MAGRE: A tigris titka
BEDE: Jerome szereime
LEVEL: A tolvajok városa
HULL: A Sejk, stb., stb.

Ara 50 lei

Kapható a

**HEGEDÜS
HIRLAPIRODA**

könyvosztályban, Oradea